

Crítica de poesia / Sempre abracem més enllà

quaderndelesidees.press/critica-de-poesia-sempre-abracem-mes-enlla/

September 29, 2014

La poesia entesa com una via de recerca i d'exploració del coneixement humà. Com una mirada cap al món exterior i alhora com una mirada que significa i dona contingut al nostre món interior. D'aquesta manera, el nou poemari de Laia Llobera (Barcelona, 1983) declara en tot moment una actitud d'amatença que convoca el nostre passat col·lectiu (món clàssic i la Mediterrània) i invoca l'origen de la Humanitat; és a dir, remunta el seu discurs líric des de les arrels del pensament humà i el dirigeix cap a les essències conceptuals i emocionals que ens expliquen com a individus. La certesa de la llum és precedida, en aquest cas, per la certesa de la nostra petitesa essencial com a homes i dones. L'ésser humà és aquell qui és conscient de la seva finitud i que, tot seguit, s'aventura a creure que és una baula més cap a l'ordre còsmic en el qual som inserits. És per això que trobem els títols de la primera i la segona part tant clarificadors com explícits: deus de l'infinit i nosaltres, pelegrins, respectivament. Si bé a la primera part, el cosmos, el cel, és el lloc principal cap a on van els nostres anhels: “voldries ser / a la cúpula del cel” i “buscaves les clares paraules / al cel / porcions, progressions i pulsacions / del tot” -que són l'inici del primer i tercer poema- a la segona part es desenvolupa, per una banda, la consciència reveladora que som pelegrins cap a l'origen i essència que ens configura -ara i fa milers d'anys- i, per una altra banda, que no posseïm res de res: “radical ets el glaç més fractal del mundà / perquè res no posseeixes”, que són els dos versos finals de la segona part. L'ésser humà no és un déu. És fragmentari. És fortlesa enrunada. No posseïm res, ni tan sols el nostre cos i necessitem el cos de l'altre/a per a la fusió còsmica i el nostre desenvolupament essencial. I per abastar aquesta fusió –i també per a la nostra integració dins el món- és indispensable l'entitat simbòlica del foc. Trobem al llarg del poemari com el llenguatge apel·la constantment a mots, visions, troballes, que remetent al camp semàntic del foc: l'acció de cremar, el ponent, l'herba encesa, que ens remetent a la poesia de Rosselló-Pòrcel i el seu poemari *Imitació del foc*. També a un poema en concret del poeta mallorquí, A Mallorca, durant la Guerra Civil, quan el poeta escriu: “I les herbes es cremen a turons / de cacera, entre somnis de setembre / i boires entintades de capvespre”. És doncs, per aquesta raó que trobem el lligam natural de la nostra poeta barcelonina amb Rosselló-Pòrcel. Aquest escrigué el poema l'any 1937 i feia referència a l'ambient de guerra, de destrucció, però la imatgeria del capvespre com a trànsit de sang i d'avidesa el reprèn la nostra poeta en aquests versos: “així és com / vivim / a les

Certesa de la llum, de Laia Llobera Pròleg d'Antoni Clapés
LaBreu Edicions 2014

randes del ponent” i més endavant, al mateix poema, afegeix: “barrejats amb una terra, vacil·lant, / de margeres d’avidesa i herba encesa / sempre abracem més enllà”. Les referències al foc són inesgotables a Certesa de la llum i en donem una mostra prou significativa en aquests fragments esmentats. També cal destacar com el capvespre, el ponent, el ranvespre, són mots que van apareixent i dotant de continuïtat temàtica el poemari de Llobera.

Una altra de les constants líriques és la presència de l’oblit entès com a origen del món i com a present continu de la Humanitat. L’oblit és també absència de memòria, rastres perduts, solcs i abismes, cavitats profundes de la natura, cova obscura en què caiem. Cap a la mort, nosaltres, pelegrins:

*presents a l’avenc catedràtic
caiem
al dens enllà d’enlloc
sense fons
a l’inici de les hores
de crepuscles de memòria*

La presència de la poesia postsimbolista és un terreny prou fructífer per a la construcció simbòlica de Certesa de la llum. En aquest poema que hem transcrit íntegrament, el ressò de la poesia de Salvador Espriu hi és prou evident en els dos darrers versos: “a l’inici de les hores / de crepuscles de memòria”. Cal remarcar la bellesa i el treball lingüístic de Laia Llobera per aconseguir troballes líriques tan encomiables, com ara aquesta bella metàfora de l’oblit: “al dens enllà d’enlloc”, que és el tercer vers d’aquest poema que pertany a la segona part, nosaltres, pelegrins. El món clàssic i el llenguatge científic són també dos vectors que conflueixen en la via d’exploració i de coneixement del món que mostra aquest poemari. Hi ha una recerca del més enllà (la metafísica) i del més ençà (la física). L’univers, Déu i l’ànima són les tres entitats conceptuals pròpies de la metafísica; la natura, la substància, la matèria, per exemple, són conceptes amb els quals investiga la física. Llobera construeix el seu discurs líric com una recerca essencial que beu del coneixement humà i que ben sovint la poeta sintetitza amb la imatgeria simbòlica d’una puixança astral, que ateny la terra i el cel, que dissol la substància creada en infinites partícules essencials que esclaten i es transformen contínuament. No és pas sobrer avançar-vos que aquest poemari és i vol ser un camí d’elevació espiritual. És una poètica de la matèria i dels cicles naturals en la qual l’experiència humana i el desig de transcendència hi tenen un pes determinant. Hi trobareu una concepció sobre el fet poètic -i sobre la humana condició- del tot bella, intensa, lúcida i reconfortant. És un poemari valent que s’acosta a la mística des de la consciència d’un humanisme ben assumit. No us el perdeu.

Si t’ha agradat aquest article i vols rebre informació dels pròxims que publiquem, envia’ns el teu nom i el teu correu electrònic.

He llegit i acceptat les condicions establertes en l’[avis legal i política de privacitat](#).

Ricard Mirabete

